بین الملل

هشدار سفارت ایران در لهستان به مقامات اوکراین

سفارت جمهوری اسلامی ایران در لهستان خطاب به مقامات اوکراین در شبکه ایکس نوشت: «بلسع به متجاوزان اوکراینی حق ایران طبق منشور سازمان ملل است.»

به گزارش زمان به نقل ازایسنا سفارت کشورمان در لهستان در شبکه اجتماعی ایکس خطاب به ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهور اوکراین نوشت: «با الگو قرار دادن رهبران رژیم صهیونیستی که ایالات متحده را به جنگ با ایران کشاندند، رئیس جمهور اوکراین به دنبال کشاندن اروپا و ناتو به جنگ با ایران است. او پیش از این از وظایف خود فراتر رفته و نه تنها در امور داخلی ایران دخالت کرده، بلکه در تسلیح برخی از طرف‌های حمله‌کننده به ایران در طول و پس از جنگ ۴۰ روزه نیز نقش داشته است. واضح است که خویشتن‌داری ایران بی‌پایان نیست.» پیش از این، سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران عصر روز یکشنبه در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «زلنسکی به یک کشتی تجاری ایرانی حمله کرده و یک ملوان را کشته است. این اقدامی است که به‌وضوح منشور سازمان ملل را نقض می‌کند و به تحریک اسرائیل انجام شده تا اروپا را به جنگ آن بکشاند.» وی افزود: «در تماس‌هایی با کایا کالاس، مسئول عالی سیاست خارجی اتحادیه اروپا و سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، تأکید کردم که اقدام این فرصت‌طلب مستقر در کی‌یف نمی‌تواند بی‌پاسخ بماند.»

چین خواستار تقویت همکاری میان کشورهای عضو بریکس شد

رئیس‌جمهور چین در گفتگو با همتای برزیلی خود بر لزوم تقویت توسعه و گسترش همکاری‌ها میان کشورهای عضو بریکس تأکید کرد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، شی جین پینگ رئیس جمهور چین دیروز دوشنبه در گفتگوی تلفنی با لوئیس ایناسیو لولا دا سیلوا رئیس‌جمهور برزیل خواستار همکاری دوجانبه برای ارتقای توسعه با کیفیت و همکاری‌های گسترده‌تر در گروه بریکس شد و گفت که کشورهای عضو باید به مسیر صحیح همکاری پایبند باشند و اتحاد خود را حفظ کنند. وی بر لزوم دستیابی به نتایج عملی جدید و گشودن فصل تازه‌ای در تقویت همبستگی و توسعه مستقل میان کشورهای «جنوب جهانی» تأکید کرد. شی جین‌پینگ همچنین ضمن تأکید بر حمایت پکن از برزیل در دفاع از حاکمیت و استقلال خود، تصریح کرد که چین با دخالت خارجی مخالف است و از نقش‌آفرینی برزیل در حفظ صلح و ثبات در منطقه و سراسر جهان حمایت می‌کند.

ترامپ به دنبال «نسل‌کشی سیاسی» در کوبا

میگل دیاز-کانل، رئیس‌جمهور کوبا تحریم‌های واشنگتن علیه هلوانا را به شدت محکوم کرده و گفت که دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا به دنبال بهانه‌ای برای تداوم «نسل‌کشی سیاسی» علیه کوبا است.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا میگل دیاز-کانل، رئیس‌جمهور کوبا به‌شدت تحریم نفتی و تشدید تحریم‌های واشنگتن را محکوم کرد و سیاست دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا را علیه کشورش «نسل‌کشی سیاسی» خواند. خبرگزاری رویترز گزارش داد: دیاز-کانل از گزارش اخیر وزارت امور خارجه آمریکا که کوبا را به نقوذ در دولت آمریکا و حمایت از «موج بی‌سابقه تروریسم چپ‌گرا در خاک آمریکا» متهم کرده بود، انتقاد کرد. دولت ترامپ حملات خود را علیه گروه‌های چپ‌گرا در داخل ایالات متحده تشدید کرده است. رئیس‌جمهور کوبا گفت: «آن‌ها با متهم کردن کوبا نه تنها به دنبال یک بلاگردان، بلکه یک علل خارجی هستند. آن‌ها به دنبال کسی هستند که تقصیر اعتراضات بخش‌هایی را که بیشترین آسیب را از تحریم اقتصادی می‌بینند که ثروتمندان را ثروتمندتر و فقرا را فقیرتر می‌کند، به گردن او بیندازند.» به گفته دیاز کانل، «آن‌ها به دنبال بهانه‌ای جدید برای تداوم نسل‌کشی سیاسی خود علیه کوبا هستند.» این سخنرانی نشان‌دهنده تنش‌های فزاینده بین هلوانا و واشنگتن است؛ تحریم نفتی و تحریم‌های گسترده دولت ترامپ، بدترین بحران اقتصادی کوبا در چند دهه اخیر را تشدید کرده و باعث خاموشی‌های مکرر و کمبود سوخت در سراسر این جزیره شده است. بحران اقتصادی بی‌سابقه این جزیره، شرکت‌های بین‌المللی متعددی را به ویژه در بخش‌های گردشگری و مالی، به پایان فعالیت در کوبا واداشته است. علاوه بر خاموشی‌های مکرر، کاهش شدید عرضه سوخت باعث چندین فروپاشی شبکه برق در سطح ملی شده است. حمل و نقل عمومی کشور نیز فلج شده و سال تحصیلی به دلیل کمبود سوخت کوتاه شده است. واشنگتن دولت کوبا را به سوء مدیریت اقتصادی و سرمایه‌گذاری نکردن در زیرساخت‌های فرسوده این کشور متهم می‌کند. دیاز-کانل در سخنرانی خود خواستار پایان تحریم‌ها و محاصره نفتی شد و از گروه‌های بین‌المللی که کمک‌های بشردوستانه و محموله‌های امدادی به این جزیره فرستاده‌اند، تشکر کرد. او گفت: «بگذارید کوبا در صلح زندگی کند. بگذارید نجیب‌ترین افراد مردم آمریکا که از لحاظ تاریخی برای حقوق بشر دیگر ملت‌ها مبارزه کردند، بدون این که انتظار به رسمیت شناخته شدن داشته باشند و انتظر با آزار و شکنجه، زندان و خطر برای جان خود مواجه بودند، در صلح زندگی کنند.» رئیس‌جمهور کوبا تأکید کرد که کشورش «تهدیدی برای ایالات متحده یا هیچ کشور دیگری در جهان نیست.»

رهبر انقلاب در پاسخ به نامه اعلام بیعت رزمندگان شجاع حزب‌الله لبنان مطرح کردند:

جهاد و مقاومت؛ تنها راه مقابله با آمریکا و رژیم صهیونیستی

حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پاسخ به نامه اعلام بیعت و وفاداری دبیرکل و رزمندگان مؤمن و شجاع حزب‌الله، با اشاره به پیشگامی حزب‌الله لبنان در مبارزه با دشمن صهیونیستی و الهام‌بخشی آن برای ملت‌های آزاده جهان در رهایی از ظلم استکبار جهانی، بر استمرار سیاست راهبردی ایران در دفاع از مجاهدان لبنان تأکید و خاطرنشان کردند: جمهوری اسلامی ایران حفظ تمامیت ارضی لبنان و رفع کامل و بدون قید و شرط تجاوز رژیم صهیونیستی را به‌عنوان شرط اول تفاهم‌نامه پایان جنگ تحمیلی با امریکای متجاوز قرار داده است.

به گزارش زمان به نقل از پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، متن کامل پاسخ رهبر انقلاب به نامه رزمندگان حزب‌الله به این شرح است: جناب حجةالاسلام و المسلمین آقای شیخ نعیم قاسم دام عزّه، دبیر کل محترم حزب‌الله لبنان و تمامی فرماندهان و رزمندگان جان برکف، صبور و مقاوم حزب الله، نامه‌ی شما برادران و فرزندانم، رزمندگان مؤمن و شجاع حزب‌الله سرافراز که حامل پیام پایداری و استقامت برای اعتلای کلمه‌الله و باورمندی به وعده‌های قرآن عظیم و آرمانهای عزت‌آفرین امام خمینی و قائد شهید آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای رضوان‌الله‌تعالی‌علیهما بود، موجب تقدیر و تکریم است. امروز که سلّتهای جهان از ظلم و بیداد دولت آمریکا و صهیونیست‌های جنایتکار و نابودکننده‌ی حرث و نسل به ستوه آمده‌اند، راهی جز جهاد و مقاومت، پیش رو نمانده است و پایداری در این راه، نصرت موعود الهی را نصیب مجاهدان راه حق خواهد کرد. وَکَانَ حَقًّا عَلَیْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِینَ. اکنون که حزب‌الله لبنان به‌عنوان پیشگام گروه های جهادی در برابر هجوم سَبُعانه‌ی رژیم صهیونیستی و حامیانش، چون صخره‌ای ستبر ایستاده است، این پایداری پیامی الهام بخش برای سلّتهای آزادی جهان در جهت رهایی از ظلم و ستم استکبار جهانی و دست‌نشاندگانش شده است. بی‌تردید بخش قابل توجهی از این دستاورد بزرگ مرهون صبوری، نجابت، فداکاری و همراهی مردم لبنان خصوصاً منطقه‌ی جنوب بوده است. جمهوری اسلامی ایران نیز در راستای خطّ مشی رهبر معظّم و شهید انقلاب امام سیّد علی خامنه‌ای رضوان الله تعالی علیه دفاع از این مجاهدان مظلوم و مقتدر را سیاست راهبردی خود تعیین کرده، و حفظ تمامیّت ارضی لبنان و رفع کامل و بدون قید و شرط تجاوز رژیم صهیونیستی را به‌عنوان شرط اوّل تفاهم‌نامه‌ی پایان جنگ تحمیلی با امریکای متجاوز داده است. صلوات و رحمت خدای متعال بر شهدا و مجروحین و خانواده‌های صبور آنان، مهاجران فی سبیل الله که تحمّل مصائب را بر خود هموار کردند.

سلام خدا بر روح ملکوتی سیّدالشّهدای حزب‌الله سیّدحسن نصرالله و همه‌ی فرماندهان سَلَف مقاومت و یاران شهیدش رضوان الله تعالی علیهم اجمعین که نهال مقاومت اسلامی را به درختی تنومند مبدّل کردند که اصلها ثابت و فرعها فی‌السّماء، رزمندگانی که با جهاد و مقاومت خود، عزّت و سربلندی لبنان را در جهان اسلام به ارمغان آوردهاند. در خاتمه امیدوارم به برکت دعای خیر سرورمان عجّل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشّریف انواع عنایات و الطاف الهیّه شامل حال همه‌ی مجاهدان و شهدا وجانبازان مقاومت و مهاجران و خانواده‌های صبور آنان باشد.

رزمندگان حزب‌الله لبنان در نامه خود خطاب به رهبر انقلاب اسلامی، تأکید کرده‌اند: ما از دل میدان نبردی که در آن، کارزار کربلایی خویش را علیه فرعون‌های زمین پیش می‌بریم، با تمام توان و استواری، دست بیعت به سوی شما دراز می‌کنیم؛ و یقین داریم که با این بیعت، در حقیقت با حضرت حجت (عجل‌الله تعالی فرجه الشریف) بیعت می‌کنیم؛ چرا که شما به حق، نایب ایشان و حجت او بر ما در دوران غیبت کبری هستید.

سخنگوی وزارت خارجه کشورمان تاکید کرد:

اجازه نمی‌دهیم آمریکا تعیین کننده زمان جنگ و صلح باشد

سخنگوی وزارت خارجه گفت: قطعا ما هیچ وقت اجازه نداده و نمی‌دهیم آمریکا تعیین کننده زمان جنگ و صلح باشد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، اسماعیل بقائی سخنگوی وزارت خارجه در نشست خبری هفتگی خود در جمع خبرنگاران در واکنش به بیانه های مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در مورد حقوق بشر در ایران، اظهار کرد: از خانم کایاکالاس که نگران حقوق بشر مردم ایران بودند و هزار گاهی بیانیه صادر می‌کنند، سوال می‌کنم آیا اینها ایرانی نیستند؟ از دولت فرانسه سوال می‌کنم که هفته گذشته ادعای حمایت از جامعه مدنی ایران را مطرح کردند، به بهانه اقدام اسران برای پاسخگوکردن دو دیپلمات آنها که تحت پوشش دیپلمات به اقدامات مداخله جویانه دست می‌زدند، چگونه است درد و رنج ایرانیان را که در معرض تجاوز آمریکایی ها قرار گرفتند حس بشر دوستی شما را تحریک نکرد؟ وی ادامه داد: هفته گذشته در حوزه دیپلماسی اجلاس شانگهای را داشتیم که آقای عراقچی دیدارهایی را داشتند.

آنچه برای ما اصل است منافع و مصالح ملی است

سخنگوی وزارت خارجه درمورد خبر پذیرش آتش بس و بازگشت به مذاکرات از سوی ایران، گفت: نمی‌دانم [امریکایی‌ها] چطور فکرمی‌کنند دارند جنگ را مدیریت می‌کنند؟ جنگی که قرار بود ظرف سه روز ایران را قرونیباشد اما امروز بعد از پنج ماه در باتلاق جنگ گیر کردند. این فضاحتی است که با دست خودشان و وسیسه رژیم صهیونیستی ایجاد کردند و باید تاوان آن را پس دهند. آنچه برای ما اصل است منافع و مصالح ملی است. تصمیم گیری در خصوص مصالح و منافع ملی یک کشور یک معادله تک مجهولی نیست و متغیرهای زیادی دارد. آنچه برای ما تمیین کننده است امنیت ملی است. قطعا ما هیچ وقت اجازه نداده و نمی‌دهیم آمریکا تمیین کننده زمان جنگ و صلح باشد. هرزمان منافع اقتضا کند دفاع می‌کنیم و هر زمان احساس کنیم می‌توانیم از ابزار دیپلماسی برای دفاع ملی استفاده کنیم، حتما از آن استفاده می‌کنیم. وی در مورد سفر نخست‌وزیر عراق و ادعای برخی رسانه‌های آمریکایی، افزود: حتما موضعی که نخست‌وزیر عراق و دفترش گرفت موضع ما همان است. در واقع در خصوص همکاری‌های ایران و عراق برای تقویت مرز و مقابله با گروه‌های تروریستی گفت‌گو شد. تلاش ما این است با همکاری دولت عراق و مراجع ذیربط اقلیم کردستان عراق مرزهای مشترک، مرزهای امن و به دور از تحرکات گروه‌های تروریستی باشد. سخنگوی وزارت خارجه در مورد اقدام دو دیپلمات فرانسوی در ایران گفت: قرار رو به جلوی فرانسوی ها سابقه دارد تحت پوشش دیپلماتیک و سفارتخانه مبادرت به اقدماتی کردند که طبق کنوانسیون موجه نبوده است و برای خودشان ماموریت هایی را در نظر گرفتند که اساسا طبق همه تفسیر های مرجع از حقوق دیپلماسی دخالت در امور کشور محسوب می‌شود. روز گذشته سفیر فرانسه احضار شد و تاکید کردیم فرانسه باید از چنین اقدامات و مداخلاتی تحت عناوین فریبنده دست بردارد.

کشورهای عربی به همکاری و همدستی با آمریکا ادامه ندهند

بقائی درباره بیانیه مشترک کشورهای عربی با روبیو وزیر امور خارجه آمریکا علیه ایران گفت: ما آمریکا را مسئول تجاوز نظامی علیه ایران می‌دانیم، نمی‌توانیم مشارکت برخی کشورهای منطقه در این تجاوز را هم نادیده بگیریم. بارها بیان کردمایم که خواهان روابط خوب با کشورهای منطقه هستیم. پیوندهایی بین کشورهای حاشیه خلیج فارس وجود دارد که می‌تواند مبنای همکاری مشترک باشد. منتهی برخی کشورها قلمرو خودشان را در اختیار آمریکا برای تجاوز قرار دادند. کشورهای منطقه با علم به اینکه ایران بیگناه، تحت هیچ شرایطی درباره امکانات دفاعی خودش مذاکره نخواهد کرد، با وزیر خارجه آمریکا هم صدا شدند و با ادعای این کشورها درباره حمایت از رولد گفتگوها مغایر بود. این موضوعی است که باید درباره آن توضیح داده شود. ما در این دو هفته شاهد تداوم همکاری برخی کشورها با آمریکا در جریان تجاوز و اقدام نظامی علیه ایران بودیم. انتظار ما این است که چنین همکاری و همدستی را ادامه ندهند.

تخلیه سفارتخانه ها جنگ روانی آمریکا بود

وی در مورد برخی خبرها در مورد تخلیه سفارتخانه های اروپایی در ایران، گفت: یک فضایی راه افتاد که فکر می‌کنیم عامدانه بود. شایعاتی در مورد برخی دیگر از سفارتخانه ها مطرح شد. این گزارشها را بگذارید به حساب جنگ روانی که آمریکا در آن استاد است. سخنگوی وزارتخارجه درباره اعتراف نخست وزیر انگلیس به همکاری با آمریکا علیه ایران گفت: ما انتظار داشتیم که دولت جدید انگلیس عاقلانه‌تر رفتار کند اما متاسفانه دیدیم مسیری بدتر را پیمود. ما اطلاع داشتیم که آمریکا از پایگاه‌های نظامی انگلستان برای پشتیبانی تجاوز علیه ایران استفاده کرده است. این مغایر با موازین حقوق بین‌المللی است و به هیچ عنوان قابل پذیرش نیست. بیان این توسط نخست وزیر جدید انگلیس اذعان به عمل متخلفانه بین‌المللی است. تجربه نشان داده مماشات با طرف متجاوز به هیچ عنوان تامین کننده صلح و امنیت بین‌المللی نیست. در خصوص تنگه هرمز هم حتما طرف‌های انگلیسی می‌دانند که هرگونه تشدیدی باعث پیچیده‌تر شدن موضوع می‌شود. انگلیس اگر صداقت دارد باید به اصل موضوع مراجعه کند. مقامات انگلیسی باید مواضع لوکزامبورگ و آسه‌آن را ببینند و اعتراف کنند که عاملان این وضعیت در تنگه هرمز طرف آمریکایی و همدستانش است و هیچ دلیلی جز اقدام تجاوزکارانه علیه ایران ندارد.

تنگه هرمز به خاطر تاامنی تحمیلی آمریکا بسته است

بقائی در مورد رایزنی‌های ایران و عمان گفت: این مذاکرات بین ایران و عمان است. چند دور مذاکره روز جمعه و شنبه برگزار شد و مذاکرات مفیدی درباره نحوه مدیریت تردد کشتیرانی در تنگه هرمز بود. دو دولت به دنبال تمیین سازوکاری برای کشتیرانی ایمن با رعایت حقوق حاکمیتی دو دولت و منافع ملی ایران هستند. وضعیت تنگه هرمز به خاطر ناامنی تحمیلی آمریکا هیچ تغییری نکرده و بسته است. این مذاکرات ما هم ربطی به آمریکا ندارد و دوجانبه بین ایران و عمان است و ادامه دارد. بقائی در آمریکا اعلام کرده است که این کشور نه در عملیات نظامی علیه ایران مشارکت داشته و نه اجازه استفاده از خاک خود برای چنین اقدامی را داده است. موضع وزارت امور خارجه درباره این اظهارات چیست؟ گفت: این اظهارات خوب است اگر در عمل به منصه ظهور برسد. آمریکا به صورت مستمر از پایگاههای نظامی در منطقه استفاده میکند در عمل آمریکا مستمر از پایگاه‌های خود در کویت استفاده می‌کند و از امکانات کویت برای تداوم جنایات جنگی علیه ایران بهره‌کشی می‌کند. انچه که بمنوان موضع اعلامی کشورهای منطقه مطرح میشود و عمدتا بر شمالت ایران متمرکز است و مواردی که بیان کردید را باید در عمل ببینیم. این کشورها نباید اجازه دهند امریکا از خاک کشورشان علیه یک کشور مسلمان استفاده کند.

سلاح مقاومت برای دفاع از حاکمیت ملی لبنان است

وی درمورد رایزنی لبنان و آمریکا برای خلع سلاح مقاومت لبنان، افزود: کمک‌های آمریکا به کشورها در منطقه ما به همین شکل است، درباره لبنان بارها صحبت کردمایم. سلاح مقاومت برای دفاع از حاکمیت ملی کشور است. لبنان تحت اشغال است. اینکه لبنان به چه شکلی برای دفاع از حاکمیت سرزمینی در برابر رژیم صهیونیستی تصمیم بگیرند به لبنان مربوط است، اما تجربه نشان داده در برابر طرف‌هایی که جز زور چیزی نمی‌شناسند نباید بی دفاع بمانید.

از اصول و منافع ملی خودمان کوتاه نخواهیم آمد

بقائی درباره وضعیت یادداشت تفاهم ایران و آمریکا عنوان کرد: ما یک یادداشت تفاهمی داشتیم و تکالیف طرفین بیان شده بود. آمریکا در کمتر از ۲۳ روز آن را نقض کرد و کل سامانه‌ای که در این یادداشت تفاهم بود را نقض کرد. طبیعی است که هیچ تفاهمی یک سویه اجرا نمی‌شود و ما هم اجرای تمهدات را متوقف کردیم. اینکه در آینده به چه سمتی می‌رویم باید بمدا صحبت کنیم، اما ما به هیچ عنوان از اصول و منافع ملی خودمان کوتاه نخواهیم آمد.

هیچ مذاکره‌ای با طرف آمریکایی نداریم

بقائی در مورد اخبار منتشر شده در مورد درخواست مذاکره از سوی ایران گفت: چنین چیزی با ژن ما مطابقت ندارد. درخواست مذاکره از سوی ایران خبرسازی است. ما همیشه گفته‌ایم هیچگاه از استفاده از ابزار دیپلماسی برای صیانت از منافع ملی فرار نکردیم دیپلماسی را ابزار برای حفاظت از منافع ملی ایران می‌دانیم. همزمان به هیچ عنوان هیچ اقدامی را انجام نخواهیم داد که طرف مقابل برداشت ناصحیحی از آن کند. در زمانی که طرف مقابل مشغول اقدامات ایذایی علیه ایران است، تمرکز ما بر دفاع است. میانجی‌ها ممکن است پیام‌هایی را منتقل کنند، در خصوص تحولات جاری، ولی در حال حاضر هیچ مذاکره‌ای با طرف آمریکایی نداریم. وی در مورد شرایط ایران برای آغاز مذاکره گفت: آمریکا باید یاد بگیرد مثل یک دولت مسئول عمل کند. رفتار آمریکا در یکی دوسال گذشته شبیه یک باند مافیایی بود که به هیچ قانونی پایند نبوده است وهمه هنجارهای حقوق بین الملل را نقض کرده است. تازمانی که چنین رفتاری ادامه داشته باشد نمیتوانیم امیدوار به شکل گیری یک روند محبوب باشیم. اینکه در چندروز گذشته فضا ارام تر بوده نتیجه تدبیر نیروهای مسلح اسران بوده که همواره با چشمانی باز مراقب هستند و هر اقدامی که صورت گیرد با پاسخ متقابل مواجه خواهد شد.

یادداشت

اربعین چگونه روایت‌ها را تغییر می‌دهد؟

رضا قبادی مهر

اربعین در این سالها از یک اجتماع مذهبی صرف فراتر رفته و به یک جنبش اجتماعی فراملی تبدیل شده است.

در جهان معاصر، بسیاری از تحولات بزرگ دیگر صرفاً با شاخص‌های سیاسی یا نظامی قابل تحلیل نیستند. آنچه امروز به بازیگران اجتماعی قدرت می‌بخشد، توانایی آنان در تولید هویت جمعی، ایجاد همبستگی اجتماعی و شکل‌دهی به کنش‌های داوطلبانه در مقیاس گسترده است. از این منظر، اربعین را نمی‌توان تنها یک آیین مذهبی یا اجتماع سالانه میلیون‌ها زائر دانست؛ بلکه باید آن را یکی از بزرگ‌ترین پدیده‌های اجتماعی عصر حاضر تلقی کرد؛ پدیده‌ای که با اتکا به مشارکت مردمی، شبکه‌ای گسترده از اعتماد، همبستگی و کنش جمعی را شکل داده و ظرفیت آن را یافته است که به یکی از مؤلفه‌های تمدن‌ساز جهان اسلام تبدیل شود. جامعه‌شناسان بر این باورند که منلسک جمعی، صرفاً تکرار یک رفتار آیینی نیستند؛ بلکه زمینه بازتولید هویت مشترک و تقویت سرمایه اجتماعی را فراهم می‌کنند. دورکیم نیز از همین منظر، منلسک را عامل تحکیم همبستگی اجتماعی می‌دانست. اربعین، نمونه‌ای کم‌نظیر از چنین فرایندی است؛ جایی که میلیون‌ها انسان با وجود تفاوت در ملیت، زبان، قومیت و حتی گرایش‌های اجتماعی، حول یک منظومه معنایی مشترک گرد هم می‌آیند و تجربه‌ای مشترک از ایثار، خدمت، همدلی و مسئولیت اجتماعی را رقم می‌زنند. این ویژگی، اربعین را از یک اجتماع مذهبی صرف فراتر برده و آن را به یک جنبش اجتماعی فراملی تبدیل کرده است؛ جنبشی که برخلاف بسیاری از حرکت‌های اجتماعی معاصر، نه بر پایه منافع اقتصادی و سیاسی، بلکه بر محور باور، هویت و سرمایه فرهنگی شکل گرفته است. همین ویژگی سبب شده است که اربعین بتواند پیوندهای اجتماعی میان ملت‌های مختلف را تقویت کرده و شبکه‌ای از اعتماد متقابل را ایجاد کند؛ شبکه‌ای که در بزنگاه‌های سیاسی و اجتماعی نیز ظرفیت کنش جمعی و همگرایی را حفظ می‌کند. در ادبیات سرمایه اجتماعی نیز بر این نکته تأکید شده است که هرچه ارتباطات افقی میان مردم گسترش یابد، نوان یک جامعه برای عبور از بحران‌ها و مقابله با پروژه‌های تفرقه‌آفرین افزایش پیدا می‌کند. اربعین، به واسطه حضور دلوطبلانه میلیون‌ها انسان و مشارکت گسترده مردم در خدمت‌رسانی، یکی از بزرگ‌ترین میدان‌های تولید سرمایه اجتماعی در جهان اسلام است؛ سرمایه‌ای که می‌تواند انسجام اجتماعی میان ملت‌های محور مقاومت را تقویت کرده و در برابر سیاست‌های مبتنی بر واگرایی، قومیت‌گرایی و شکاف‌های هویتی، نقشی بازدارنده ایفا کند. اما هر پدیده اجتماعی هنگامی که به چنین گستره‌ای از مشارکت عمومی دست می‌یابد، ناگزیر وارد میدان ارتباطات نیز می‌شود. در جهان امروز، جامعه و رسانه دیگر دو مقوله جدا از هم نیستند؛ هر کنش اجتماعی گسترده، خود به یک رسانه تبدیل می‌شود. به تعبیر برخی نظریه‌پردازان ارتباطات، قدرت در عصر شبکه‌ای بیش از آنکه در اختیار صاحبان رسانه باشد، در اختیار جریان‌های ارتباطی و شبکه‌های انسانی است. اربعین نیز دقیقاً از همین منطق پیروی می‌کند. امروز هر زائر اربعین، صرفاً یک مخاطب نیست؛ بلکه یک روایتگر است. او تجربه زیسته خود را از مسیرهای مختلف ارتباطی، از گفتوگوهای چهره‌به‌چهره گرفته تا شبکه‌های اجتماعی، به مخاطبان منتقل می‌کند. این همان چیزی است که در علوم ارتباطات از آن با عنوان "رسانه انسانی" یاد می‌شود؛ رسانه‌ای که اعتبار خود را نه از ساختارهای رسمی، بلکه از تجربه واقعی انسان‌ها می‌گیرد. در چنین شرایطی، حتی رسانه‌های بزرگ و جریان‌ساز جهان نیز نمی‌توانند این پدیده را به‌طور کامل نادیده بگیرند یا از حافظه افکار عمومی حذف کنند. ممکن است میزان پوشش خبری آن را کاهش دهند یا از برجسته‌سازی آن پرهیز کنند، اما واقعیت این است که میلیون‌ها انسان، همزمان در حال تولید و انتشار روایت هستند. هنگامی که هر تلفن همراه به یک رسانه و هر زائر به یک راوی تبدیل می‌شود، انحصار روایت از دست رسانه‌های رسمی خارج خواهد شد. این همان مزیتی است که اربعین را به یکی از کم‌نظیرترین نمونه‌های ارتباطات مردمی در عصر دیجیتال تبدیل کرده است. از سوی دیگر، جهان امروز بیش از آنکه درگیر جنگ نظامی باشد، درگیر "جنگ روایت‌ها" است؛ نبردی که در آن، پیروزی تنها به قدرت سخت وابسته نیست، بلکه به توانایی هر جریان در روایت واقعیت و اقناع افکار عمومی بستگی دارد. در چنین میدانی، اربعین صرفاً محل حضور میلیون‌ها زائر نیست؛ بلکه بستری برای انتقال ارزش‌ها، بازتعریف هویت و بازنمایی گفتمان عدالت‌خواهی در سطح منطقه‌ای و جهانی است. در این میان، مهم‌ترین الگوی ارتباطی اربعین را باید در مکتب روایتگری حضرت زینب سلام‌الله‌علیها جستجو کرد. اگر عاشورا صحنه ایثار و مقاومت بود، اربعین استمرار همان مقاومت در میدان روایت است. تاریخ نشان داد که بقای نهضت عاشورا تنها مرهون حماسه کربلا نبود، بلکه روایت دقیق، شجاعانه و روشنگرانه آن توسط حضرت زینب(س) و امام سجاد(ع) بود که حقیقت را از زیر آوار تبلیغات حکومت اموی بیرون کشید و آن را به حافظه تاریخی مسلمانان سپرد. امروز نیز در میدان جنگ شناختی، همین منطق همچنان اعتبار دارد. تبیین نسبت جبهه حق و باطل، افشای سازوکارهای سلطه، مقابله با عملیات روانی و روشنگری درباره سیاست‌های نظام سلطه، بیش از هر چیز نیازمند روایتگری صادقانه و ارتباطات بین‌فردی است؛ ارتباطاتی که بر اعتماد، تجربه زیسته و گفتگوی مستقیم استوار باشد، نه صرفاً بر پیام‌های رسمی و یکسویه. اربعین، به واسطه میلیون‌ها گفتوگوی انسانی که در مسیر نجف تا کربلا شکل می‌گیرد، یکی از بزرگ‌ترین بسترهای تحقق چنین ارتباطی است. از این منظر، اربعین تنها یادمان یک واقعه تاریخی نیست؛ بلکه یک ظرفیت تمدن‌ساز، یک شبکه عظیم اجتماعی و یک رسانه جهانی است که بدون اتکا به ساختارهای رسمی، هر سال میلیون‌ها انسان را در مدار یک روایت مشترک گرد هم می‌آورد. روایتی که از عاشورا آغاز شده، در اربعین بازتولید می‌شود و با تکیه بر سرمایه اجتماعی، ارتباطات انسانی و مشارکت مردمی، می‌تواند در برابر پروژه‌های تحریف، فراموشی و سلطه روایی ایستادگی کند. شاید راز ماندگاری اربعین نیز در همین حقیقت نهفته باشد؛ اینکه این حرکت، پیش از آنکه یک اجتماع میلیونی باشد، یک "جریان زنده اجتماعی" و یک "رسانه جهانی مردم‌پایه" است؛ رسانه‌ای که هر سال، بدون نیاز به استودیوهای بزرگ و امپراتوری‌های خبری، پیام عاشورا را به زبان انسان‌ها برای جهانیان روایت می‌کند.

zamanagahi@chmail.ir

مشروبی
برگ سبز- و سند کمپانی و کارت ماشین سواری ام‌وی‌ام تیپ ۵۳۰ مدل ۱۳۹۴ به رنگ سفید روغنی با شماره پلاک ۷۷۲ص ۱۸ ایران ۸۲ و شماره شاسی NATCCAVFFF۱۰۳۲۳۷۷ و شماره موتور MVM۲۸۲FFFF۰۳۲۲۰۶ به نام رعنا سکوت مفقود گردیده و ازدرجه اعتبار ساقط میباشد.
بهل

مشروبی
برگ سبز- و سندکمپانی و کارت ماشین سواری مدا تیپ DENA-EFVP مدل ۱۳۰۵ به رنگ مشکی متالیک با شماره پلاک ۱۸۶ ص ۸۱ ایران ۹۲ و شماره موتور ۱۲۷H۰۹۶۲۷۶۰ و شماره شاسی NAAW۱۱HKATDP۷۲۷۲۰ به نام رعنا خاتون دیبدی روشن مفقود گردیده و ازدرجه اعتبار ساقط میباشد.
بهل